

**Základní škola při dětské psychiatrické nemocnici Velká Bíteš
U Stadionu 285, Velká Bíteš, 595 01**

Krizový plán ZŠ při DPN

Ve Velké Bíteši dne 14. 2. 2024

vypracoval: Mgr. Petr Paleček

schválil: Mgr. Alice Bednářová
ředitelka školy

Krizový plán ZŠ při DPN – dále jen „*Krizový plán*“ je přílohou **Minimálního preventivního programu školy**. Zahrnuje organizační informace pro případ ohrožení. Postup při řešení konkrétních krizových situací je rozpracován do dílčích kroků u každé formy rizikového chování zvláště, pro zaměstnance školy je závazný.

Pro zpracování krizových plánů byla vzhledem k výjimečné specifičnosti školy vybrána oblast „**Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí**“ představující **reálné potenciální nebezpečí pro žáky a pedagogy, případně ostatní osoby vyskytující se v prostorách školy**.

Výběr byl učiněn na základě praktických zkušeností s četností výskytu krizových situací v ZŠ při DPN Velká Bíteš a mimořádných událostí v rámci sítě vzdělávacích institucí v ČR.

Východiskem pro zpracování Krizového plánu bylo zejména Metodické doporučení MŠMT ČR k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 21291/2010-28, Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a doporučení Policie ČR obsažená v preventivně vzdělávacím projektu s názvem „Postup při mimořádných událostech ve školách a školských zařízeních“, respektive „Ozbrojený útočník ve škole“.

Krizový plán obsahuje především následující údaje:

- kdo provádí první pomoc/intervenci
- kdo komu hlásí v systému školy
- kdo kam zapíše
- kdo informuje zákonné zástupce žáků
- kdo a ve kterých případech informuje Policii ČR
- kdo a jak informuje ostatní žáky školy

Způsoby distribuce krizových plánů mezi zaměstnance školy

Krizové plány jsou uloženy na školním webu ve složce **dokumenty školy**. V tištěné podobě jsou k dispozici na nástěnce ve **sborovně školy, dále u metodika prevence a výchovného poradce**. S jednotlivými postupy řešení konkrétních rizikových situací jsou zaměstnanci školy seznamováni na poradách.

Obecný postup při výskytu rizikového chování

1. Méně závažná situace

- učitel informuje – TU – společně pak VP nebo ŠMP (popřípadě oba), pokud není problém velký, pracuje se v týmu: učitel + TU + ŠMP nebo VP, během řešení je informována ŘŠ, zápis mimořádné události vyhotoví přítomný učitel (který situaci zachytil) a kopii předá (elektronicky zašle) ŘŠ a příslušnému oddělení DPN
- informaci zákonným zástupcům (dle okolností incidentu) vyhotoví a zašle TU

2. Situace závažná nebo spojená s akutním ohrožením oběti (obětí)

- učitel přivolá AP (jiného pedagogického pracovníka), zůstane se žákem ve třídě – AP odvede ostatní žáky mimo dosah agresora – je informován (přivolán) zdravotnický personál DPN, pokud to situace umožňuje také TU – ŠMP – ŘŠ; v případě nutnosti musí být neodkladně informována Policie ČR tel.: **158** nebo rychlá záchranná služba tel.: **155** – zajistí přítomný vedoucí pracovník
- informaci zákonným zástupcům předá ŠMP, který také vyhotoví zápis mimořádné události a kopii předá (elektronicky zašle) ŘŠ a příslušnému oddělení DPN

TU	-	třídní učitel
AP	-	asistent pedagoga
ŠMP	-	školní metodik prevence
ŘŠ	-	ředitelka školy
VP	-	výchovný poradce
DPN	-	dětská psychiatrická nemocnice

Typ rizikového chování

Agresi definujeme jako násilí páchané na věcech, zvířatech nebo osobách. Agresivita jako vlastnost disponuje rozsáhlou řadou projevů. **Ve školním prostředí se nejčastěji jedná o rvačky, verbální agresi, kopání, pošťuchování a různé druhy provokace. Určitá míra agrese je přirozená, jedná se o obrannou reakci, zvláště u mladších dětí můžeme agresi očekávat spíš, než že se konflikt vyřeší dohodou.**

Rvačka mezi žáky, jako projev agrese, není nic neobvyklého. Obzvláště na prvním stupni děti často řeší své neshody bitkami. **Rvačky jsou často pedagogy považovány za šikanu, což je mylný dojem.** V případě rvačky se nejedná o šikanu, ani pokud se jí účastní více dětí.

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí přicházejí:

1. **z vnitřního prostředí** - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, zejména agresivita, bitky, šikana, kyberšikana, vandalismus a další, útok na školu ze strany dětí/žáků/studentů, případně ze strany pedagogů.
2. **z vnějšího prostředí** - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, násilí způsobené osobou, která navštívila školu - obvykle rodič/rodiče žáka nebo osobou/osobami, která vnikla do školy nebo jejího okolí a ohrožuje žáky, pedagogy a další pracovníky školy. A to různým způsobem či prostředky, **včetně střelných zbraní.**

ad 1)

Obecné zásady komunikace s rozrušeným dítětem

Efektivně realizovaná prevence pomáhá eliminovat většinu situací, kdy se dítě ocitá ve stavu, ve kterém ztrácí kontrolu nad svým chováním. Přesto může nastat situace, kdy se dítě dostane do **stavu strachu nebo zděšení**, v němž se jeho reakce stávají v převažující míře reflexivní a zaměřené primárně na přežití. Tento stav se může **projevovat agresí, útekem ze školy (třídy) nebo strnulostí, která může být někdy mylně interpretována jako neochota či nezájem o vyžadovanou činnost.** Stav vysoké míry aktivace stresové reakce provází totální reakce organismu (v důsledku vyplavení stresových hormonů) zaměřená na přežití – zvýšený tep, zvýšený průtok krve do svalů rukou a nohou ke zvýšení efektivity útoku nebo útěku, omezení průtoku krve do mozkové kůry způsobující omezené vnímání (dítě vnímá jen minimálně či vůbec nevnímá obsah toho, co říkáme; má zúžené zorné pole). V případě strnutí je organismus připravován na stav, kdy nelze ani bojovat, ani uniknout, viz popis obranných reakcí výše. Ve stavu maximální aktivace stresové reakce dítěte je nejdůležitější **udělat vše proto, aby dítě přestalo, resp. nezačalo dospělého vnímat jako hrozbu.**

Je důležité, abychom byli ve svých výpovědích co možná nejvíce autentičtí. Situace přirozeně zvyšuje stresovou reakci dospělého, který je s rozrušeným dítětem v interakci. **Proto začínáme v reakci na rozrušení dítěte vždy aktivitami vedoucími k vlastnímu zklidnění (hluboký výdech, zmáčknutí opěradla židle atd.).** Aktivity směřující k vlastnímu zklidnění a získání jistoty musí předcházet snaze o zklidnění dítěte. **Rozrušený dospělý rozrušené dítě zklidnit nedokáže, stejně tak dospělý, kteří se dítěte bojí.** V této situaci je nejvhodnějším řešením přivolání jiné osoby, která dítě dokáže zklidnit.

Je vhodné se pomalu přiblížit k dítěti, ale ne příliš blízko (na vzdálenost cca dvou paží – 1,2 m) a opticky se zmenšit (dřepnout si nebo kleknout na jedno koleno, oči dospělého by měly být v úrovni očí dítěte nebo mírně pod ní nebo se k dítěti nasměřovat bokem). Dále je důležité si předem stanovit únikovou trasu a přiblížit se k dítěti ze strany, která lépe umožňuje únik. **Rozrušený člověk nejlépe reaguje na přiblížení z boku. Rychlé přiblížení zepředu nebo zezadu může reakci dítěte dále eskalovat.** V případě úniku před dítětem je vhodnější pohybovat se do strany nebo dokola, není vhodné si stanovit únikovou trasu za zády dítěte, protože to zvyšuje jeho pocit ohrožení. Pakliže se dítě pohybuje (např. utíká ze školy), pohybujeme se v dostatečném odstupu za ním. Při interakci s dítětem je také třeba mít na paměti, že vnímá výrazně intenzivněji naši mimoslovní komunikaci než samotný obsah sdělení. **Při vysoké míře aktivace stresové reakce zaujímá v obsahu komunikace slovní složka jen 10 %, 40 % zaujímá tón hlasu a 50 % naše mimika, gestika a proxemika.** Naše neverbální komunikace by měla navozovat stav klidu a bezpečí. Dítě by mělo vidět obě naše ruce, které by měly být uvolněné, optimálně v prostoru mezi pasem a bradou, spojené např. položením jedné ruky do dlaně druhé ruky nebo přiložením dlaní k sobě – dáváme si pozor na to, abychom neměli zatnuté pěsti, nemiřili na dítě ukazováčkem, nezvedali nebo nerozpřahovali ruce či nevysílali jiné signály, které značí naši připravenost „k boji“. Doporučovaná pozice rukou současně umožňuje rychlou obranu, je-li třeba. Pohyby rukou i nohou se snažíme co nejvíce omezit. Vyhýbáme se i gestům, která značí nejistotu – krčení rameny, vrtění hlavou, chaotickým pohybům rukou apod. **Je nezbytné se zcela vyhnout projevům, které vzbuzují ponížení (posměch, znechucené mávnutí rukou, grimasa znechucení, povyšování nad dítě).** S případným zklidňujícím dotykem je vhodné počkat do momentu, kdy se již dítě začíná zklidňovat, a vždy se nejprve zeptáme, např.: „Pomůže ti, když tě vezmu za ruku/obejmu kolem ramen?“ Tolerance dotyku se mění s věkem dětí a odvíjí se také od jejich předchozích zkušeností s fyzickým kontaktem s dospělým. Dítěti můžeme nabídnout něco k pití nebo drobnou sladkost. Je vhodné popsat chuť pití nebo nabízené pochutiny. „Můžu ti nabídnout vodu s jahodovou šťávou? Tyčinku z mléčné čokolády s oříšky?“ Nápoj nebo sladkost můžeme položit tak, aby na ni dítě mohlo dosáhnout, pokud bude chtít. Dítěti můžeme také nabídnout antistresovou pomůcku, kterou může mačkat, nebo poskytnout možnost pohybu (např. projít se po chodbě). Cílem těchto aktivit je odvést pozornost a také dostat dítě „zpátky do těla“. Smyslové vjemy, jako je čich, hmat nebo chuť, tomu mohou napomoci. Pak je snadnější s dítětem znovu navázat vztah a začít s ním hovořit.

Mimika obličeje, tón hlasu a verbální komunikace

Obličej je pro dítě velmi důležitý zdroj informací o našem emočním rozpoložení. I výraz v obličejí by měl navozovat pocit klidu – v obličejí se snažíme zrcadlit vlídnost. V určitém momentě se již dítě dokáže napojit na naše emoce a začne fungovat regulace vztahem. Ústa by neměla být našpulená ani příliš otevřená, koutky by neměly být svěřené dolů. Někříme ani nezvedáme obočí, netřeštíme oči. Oční kontakt navazujeme zpočátku krátce v momentě, kdy začínáme na dítě mluvit a když sdělení končíme. Oční kontakt by měl trvat maximálně šest vteřin. Pohled od dítěte neodvracíme úplně, vhodné je pohled upřít na oblast ramen nebo boků, abychom postřehli případný počínající pohyb rukou nebo nohou. Velmi vhodnou technikou je tzv. technika „třetího oka“, kdy hledíme doprostřed čela dítěte a můžeme tak sledovat mimiku jeho obličeje.

Snažíme se o klidný a uvolněný, přesto však pevný tón hlasu, který navozuje pocit bezpečí a jistoty. Velmi důležité je pravidelné dýchání a mluvení při výdechu. Ke zklidnění vlastního hlasu pomůže hluboký dech – nádech nosem, výdech ústy. Je-li v místnosti více lidí, je třeba, aby na dítě v jeden okamžik mluvila jen jedna osoba (více hlasů zvyšuje napětí). Zpočátku používáme krátká jednoduchá sdělení obsahující známá slova. Klidně komentujeme to, co děláme a chystáme se udělat (zejména pokud se musíme přemístit nebo umožnit odchod ostatních dětí).

Pojmenováváme emoce – vidím, že jsi rozzlobený... vidím, že jsi smutná a vyjadřujeme porozumění tomu, že se dítě takto cítí, rozumím tomu, cítíš zlost... V navazující komunikaci je vhodné používat první osobu čísla množného – Co můžeme udělat proto, abychom se oba cítili lépe... **Ve výjimečných případech je třeba přistoupit k fyzickému omezení dítěte.** Využívání těchto postupů však musí předcházet **zaškolení**, aby nebylo ohroženo zdraví dítěte ani ostatních zúčastněných. **Jedná se o zcela výjimečný prostředek**, který by měl být využit až v momentě, kdy selžou opatření popsaná výše.

Krizové plány pro vybrané typy rizikového chování

Šikana (agrese)

Šikana je definována jako agresivní chování dítěte, žáka/žákyně, studenta/studentky (dále v textu pouze „žák“) vůči jinému žákovi, případně skupině žáků. Jedná se o **opakované** chování, které je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně a/nebo sociálně. Šikana je charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoúčelností agrese.

Postup při šikaně (agresi) bez přítomnosti brachiálního napadení oběti

Krok 1 – Informovat vedení školy, školního metodika prevence, výchovného poradce, zdravotnický personál DPN (psychologa).

Oznamovací povinnost má každý zaměstnanec školy, který má podezření na šikanu nebo se stane svědkem šikanování.

Krok 2 – Je proveden rozhovor s těmi, kdo na šikanu upozornili, z rozhovoru je vyhotoven písemný záznam. Rozhovor vede školní metodik prevence a výchovný poradce, v případě nepřítomnosti některého z nich člen vedení školy.

Krok 3 – Provést odhad závažnosti a formy šikany.

Školní metodik prevence a výchovný poradce odhadnou na základě zjištěných informací závažnost šikany. Méně závažné formy řeší škola sama, závažnější případy ve spolupráci s DPN.

Krok 4 – Ochrana oběti.

Po celou dobu řešení nesmí dojít ke konfrontaci oběti, agresora a oznamovatele, mohlo by dojít k ovlivňování zúčastněných.

Podle toho, kde a kdy se šikana děje jsou přijata ochranná opatření (zvýšené dozory, informace vyučujícím).

Krok 5 – Nalezení vhodných svědků, individuální rozhovory s nimi, zápis.

Školní metodik prevence a výchovný poradce, případně člen vedení školy vedou diskrétní rozhovory se svědky.

Krok 6 – Rozhovor s obětí, kontaktování zákonných zástupců, případně žádost o součinnost.

Školní metodik prevence a výchovný poradce vedou diskrétní rozhovor s obětí, vyhotoví záznam. Školní metodik prevence kontaktuje zákonné zástupce oběti, vyzve je k součinnosti, žádá o doplnění informací.

Krok 7 – Rozhovor s agresorem, zápis.

Školní metodik prevence, výchovný poradce a ředitelka školy vedou rozhovor s agresorem, vyhotoví zápis.

Krok 8 – Analýza všech získaných materiálů, informací, vyvození kázeňských opatření.

Školní metodik prevence a výchovný poradce provedou analýzu všech získaných informací, vypracují zprávu, kterou předloží ředitelce školy. Ředitelka školy uloží kázeňské opatření dle školního řádu.

Postup při výbuchu skupinového násilí – pokročilá šikana, případně přítomnosti brachiálního útoku na oběť

Zaměstnanec školy, který je přítomen výbuchu skupinového násilí (brachiální agrese), musí **rychle jednat** na několika úrovních zároveň. Kroky 1 a 2 by se měly dít současně.

Krok 1 – Zvládnout vlastní šok, rychle odhadnout závažnost a formu šikany (napadení).

Krok 2 – Zachránit oběť, zastavit násilí.

Krok 3 – V případě potřeby přivolat lékaře.

Krok 4 – Přivolat pomoc dalšího dospělého.

Krok 5 – Připravit podmínky pro vyšetřování.

Svědek incidentu (učitel, který incident zachytil) informuje vedení školy, zalarmuje nejbližší pedagogy.

Krok 6 – Školní metodik prevence vyhotoví záznam o řešené situaci – kopii zašle ředitelce školy a příslušnému oddělení DPN.

Krok 7 – Další postup dle pokynů školního metodika prevence.

Agresivní chování žáka s PAS

Krok 1 – Vyhodnotit nebezpečnost situace.

Krok 2 – **Zajistit bezpečí ostatních žáků.**

Pedagogický pracovník zajistí buď odchod žáků ze třídy, nebo odchod žáka s PAS.

Krok 3 – Přivolat pomoc dalšího dospělého.

Krok 4 – **Odstranit z žákova dosahu nebezpečné předměty.**

Krok 5 – Pokusit se žáka zklidnit. Na žáka hovořit klidným hlasem, reaguje-li negativně, nekomunikovat, udržovat mezi žákem a sebou ochrannou bariéru – např. lavice.

Krok 6 – V případě nutnosti zavolat Zdravotnickou záchrannou službu, případně Policii ČR (při zvláště závažné agresi vůči druhým osobám).

Krok 7 – Třídní učitel vyhotoví záznam o řešené situaci – kopii zašle ředitelce školy a příslušnému oddělení DPN.

Sebepoškozování (automutilace) – žák je poraněn

Krok 1 – Ošetřit poranění, v případě nutnosti přivolat lékaře.

Zaměstnanec školy (přítomný pedagog) ošetří poranění, v případě ohrožení zdraví nebo života přivolá lékaře. Žák neustále pod dozorem dospělé osoby.

Krok 2 – Předat žáka zdravotníkům DPN.

Krok 3 – Informovat vedení školy, školního metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele.

Krok 4 – Kontaktovat zákonné zástupce (školní metodik prevence ve spolupráci s výchovným poradcem a třídním učitelem).

Třídní učitel vyhotoví záznam o řešené situaci – kopii zašle ředitelce školy a příslušnému oddělení DPN.

ad 2)

Problematika ozbrojených útoků ve školách

AMOK – útok tzv. aktivního střelce, je náhlý útok jedince, který za použití zbraní sleduje jediný cíl – usmrtit či zranit co nejvíce osob co nejjednodušší cestou. Podobných útoků ve školách se po světě staly stovky a neustále jich přibývá. Nejčastějšími útočníky jsou současní či bývalí studenti.

Potencionální pachatel se může projevat:

- Jedinec má mluvu typu: „Kdybych měl zabít co nejvíce lidí, tak bych to udělal takto.“
- Shromažďuje zbraně, obdivuje je.
- Zvláštnost – vymyká se běžnému průměru (fyzicky, sociálně, psychicky – návaznost na komplexy).
- Projevuje verbální nenávist vůči nekonkrétním, ale i konkrétním objektům.
- Zabývá se násilím (amatérský film, písemné projevy apod.)
- Často o připravovaném útoku mluví předem na sociálních sítích, např. Facebook, YouTube, Twitter, aj. – vynucuje si pozornost, touží budit respekt a strach).
- Vzbuzuje u ostatních lidí neurčitě obavy.
- Projevuje se u něj reaktivní chování (nehledá problém u sebe, ale u jiných). Může být tichý, nevýrazný, inteligentní, nenápadný typu „nikdy bych to do něj neřekl“.
- **Neexistuje typický pachatel a typický motiv jeho jednání!**
- Nebuďte lhostejní zejména ke svému okolí a získaným informacím (vyhodnocujte je, prověřujte je, jednejte, konzultujte je).

Vymezení pojmu „Aktivní střelec“

- Ozbrojený jednatel (jednotlivci), který použije zbraně proti osobám.
- K útoku dochází v prostorách se zvýšenou koncentrací osob.
- Cílem je zabít co největší počet lidí bez určitého vzorce výběru obětí.
- Nemá plán ústupu, nevyjednává, není ochoten se vzdát ani zůstat neznámý (neplatí vždy).

Faktory útoku pachatele

- Naplánovaná a promyšlená akce (útočník je dobře znalý prostředí – taktická výhoda, rychlost postupu pachatele).
- Cílem je zabití co největšího počtu lidí, co nejjednodušší cestou (**útočník se zpravidla nezdržuje překážkami!!!!!!**).
- Různé druhy zbraní, nástražné výbušné systémy (razance, počet, schopnost skupinového ničení).
- Doba trvání útoků se pohybuje řádově v minutách (cca 15 minut), ale jsou výjimky (přechází do tzv. barikádového vyjednávání – zpravidla braní rukojmích).
- Situace se vyznačuje extrémní psychickou zátěží pro pachatele i potencionální oběti.
- Pachatel se zpravidla nechce dostat do střetu s policií (výjimkou tzv. „asistovaná sebevražda“ např. rukou policisty).
- Náhodný výběr obětí bez zjevného klíče.

Místa potencionálního útoku

Obecně - místa s výskytem většího množství osob...

- Školy
- Nemocnice
- Letiště
- Metro
- Ulice
- Náměstí
- Nákupní centra
- Úřady...

Situace na místě

- Zmatek, chaos, křik, utíkající osoby.
- Mrtvá těla a těžce zraněné osoby.
- Nářek zraněných, krev, moč, výkaly.
- Dým, oheň, aktivní záchranný požární systém, siréna.
- Střelba, výbuchy.

V případě, že již tato krizová situace nastane, doporučuje Policie ČR pedagogickým pracovníkům na ni reagovat takto:

- **UTEČ - UKRYJ SE - BOJUJ – VOLEJ.**
- **ZAPOMEŇTE NA ČINNOST, KTEROU JSTE NACVIČOVALI V PŘÍPADĚ POŽÁRU. SKUPINA OSOB NA CHODBĚ JE NEJSNAŽŠÍM TERČEM!**
- Je-li to možné, **UTÍKEJTE spolu s dětmi** - utečte z dosahu útočnicka. Využití možnosti útěku? (přízemí, směr k policii, nejhorší je útěk v panice, když neznám pozici střelce...) Důležitá je znalost únikových tras. **KDYŽ UŽ JSTE VENKU, NESNAŽTE SE DOSTAT ZPĚT!!!**
- Při útěku **neposkytujte první pomoc v prostorech přístupných pachateli.**
- **ZAMKNĚTE SE** v nejbližší možné místnosti. Postavte za dveřmi barikádu, použijte vše, co je po ruce (stoly, židle, skříně, knihy vyskládejte na stůl pod kliku tak, aby nešla stlačit ...)
- **Zatáhněte žaluzie či rolety.** Pokuste se co nejvíce zklidnit všechny osoby (děti) v místnosti. **Ztlumte mobilní telefony.** Ticho je důležité!
- **Lehněte si na zem co nejdále od dveří,** abyste byli co nejméně zranitelní případnou střelbou.
- **ZAVOLEJTE na tísňovou linku Policie ČR 158 nebo 112.** Oznamte, kde jste a co se děje:
 - Sdělit, kde jsem a co se děje.
 - Mluvit stručně a srozumitelně.
 - Popsat přibližný počet osob v budově (areálu), počet raněných (je-li znám).
 - Popsat pachatele.
 - Jestli slyším výstřely, exploze...
 - Neukončovat hovor, dokud k tomu nevyzve operátor nebo nejsou dány důvody vynucené bezprostředními okolnostmi situace (např. blízkost pohybu pachatele – střelba, hlas, kroky, lomoz zbraní apod.)
 - Pokud nemůžete mluvit, pak alespoň nezavěšujte telefon (přehled operátora o dění na místě).
- **Evakuace** – v úkrytu (např. kanceláři, třídě) **vyčkat příchodu policie** (komunikace). Nutno dbát pokynů policie. Komplexní evakuace bude probíhat až po stabilizaci situace.

- **Nereagujte na osoby za dveřmi!** Útočník se může vydávat za zraněného a vystrašeného studenta, ale i za policistu.
- **BRAŇTE SE** v případě, že jste učinili všechny výše popsané kroky a útočník se i přesto k vám dostal, udělejte vše pro vaši obranu.

Doporučená systémová opatření:

- Připusťte, že se to může stát i ve vaší škole a na situaci se poctivě připravte!
- Mějte předem domluvený systém upozornění na probíhající útok, informace nesmí vyvolat paniku, ale varovat učitele.
- Mějte možnost uzamknout se ve třídě.
- Mějte lékárničky ve třídách. Pro učitele zabezpečte kurz první pomoci.
- Všimněte si náznaků – impuls od žáků, mluvení o připravovaném útoku, chlubení se na sociálních sítích, projev názorů na násilí, obavy žáků ke konkrétnímu spolužákovi.
- Případné náznaky o možnosti vzniku této krizové situace konzultujte nebo oznamte Policii ČR - **tísňová bezplatná linka Policie ČR 158.**

Možná opatření vedoucí ke snížení počtu potencionálních obětí

- **Neexistence levných řešení.**
- Aplikace fyzické ostrahy prostor.
- Zvýšení viditelnosti aplikovaných bezpečnostních prvků.
- Zkvalitnění mechanických zábranných prostředků (např. bezpečnostní dveře, skla, rámy).
- Zkvalitnění informačních kanálů o probíhajícím nebezpečí ve vztahu k osobám uvnitř objektu i PČR (SMS, interní rozhlas, nouzová tlačítka apod.)
- Trvalá možnost uzamykání prostor s koncentrací osob (POZOR na univerzální klíče – vlastní klíč ponechat v zámku).
- Vytvoření většího počtu únikových cest.
- Pravidelná školení a nácvik postupů zaměřených na danou krizovou situaci.
- Poskytnutí PČR stavebně-technické dokumentace budovy (areálu) včetně apelu na vytvoření zásahové karty objektu (urychlení taktických postupů).
- Systém označení budov, pater, dveří (urychlení orientace zasahujících sil).